

Datum van
inontvangstneming

:

18/12/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-720/25 - 1

Zaak C-720/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

12 november 2025

Verwijzende rechter:

Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Portugal)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2025

Verzoekers en appellanten:

IO

Associação Ius Omnibus

Verwerende partij:

Contextlogic B.V.

[omissis]

Supremo Tribunal de Justiça

Tweede kamer

[omissis]

Procedure in cassatie

I)

IO, [omissis], en Associação Ius Omnibus, [omissis], hebben de onderhavige actio popularis ingesteld tegen Contextlogic B.V., een in het Portugese

handelsregister ingeschreven handelsmaatschappij zonder permanente vertegenwoordiging met statutaire zetel in Schiphol [*omissis*], Nederland, die is ingeschreven in het handelsregister van Schiphol [*omissis*] en geen Portugees vennootschapsnummer heeft, waarbij zij verzochten dat:

- a) wordt verklaard dat verweerster sinds 1 juli 2018 niet voldoet aan de verplichting om Portugese consumenten een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen;
- b) verweerster wordt gelast om binnen een week nadat het vonnis in kracht van gewijsde treedt aan Portugese consumenten een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, op straffe van een dwangsom waarvan het bedrag door de rechterlijke instantie wordt vastgesteld;
- c) verweerster wordt veroordeeld in de kosten;
- d) wordt verklaard dat verzoekers recht hebben op een vergoeding voor advocaatkosten ter hoogte van het volledige bedrag van de kosten die zij in verband met deze procedure hebben gemaakt en nog zullen maken voor vertegenwoordiging door advocaten (niet beperkt overeenkomstig de algemene regels inzake kosten), overeenkomstig en voor de toepassing van artikel 21 van de Lei d’ação popular (wet op de actio popularis), en
- e) verweerster in geval van niet-nakoming wordt gelast op eigen kosten een door de rechter opgestelde samenvatting van de definitieve rechterlijke uitspraak in deze procedure te publiceren in drie algemene dagbladen met een nationaal bereik.

Daartoe formuleerden zij, samengevat, de volgende argumenten:

- Verweerster is een door de Banco de Portugal erkende instelling, die is gekwalificeerd als betalingsinstelling met zetel in de Europese Unie die opereert op basis van het vrij verrichten van diensten.
- In Portugal houdt verweerster zich samen met haar partners bezig met het beheer en de exploitatie van de online marktplaats Wish, die wordt gehost op de website www.wish.com (hierna: „website”).
- Wish is een handelsmerk van ContextLogic Inc., dat is geregistreerd bij het octrooi- en merkenbureau van de Verenigde Staten en de octrooi- en merkenbureaus van andere landen.
- Verweerster profileert zich op haar website als aanbieder van een digitaal platform in de Europese Unie waarop verkopers („handelaren”) en gebruikers informatie kunnen uitwisselen en handelstransacties kunnen uitvoeren.
- Verweerster is sinds ten minste 1 juli 2018 actief in Portugal.

- Het digitale platform van verweerster stelt handelaren in staat hun winkels te promoten en producten aan eindgebruikers te verkopen.
- Het doen van een aankoop via dit platform komt neer op het sluiten van een overeenkomst tussen de partijen die gebruikmaken van de website.
- Hoewel verweerster geen partij is bij de overeenkomst tussen de partijen die de website gebruiken, verleent zij bemiddelingsdiensten, hulp bij de verwerking van betalingen, retourzendingen, terugbetalingen en andere diensten aan klanten.
- Verweerster heeft geen vaste inrichting in Portugal en oefent haar activiteiten op Portugees grondgebied uitsluitend uit via de website www.wish.com.
- De communicatie tussen verweerster en consumenten, met name wanneer deze een klacht willen indienen, verloopt rechtstreeks via de bovengenoemde website, door in te loggen op Wish en de optie „Help” te selecteren, om precies te zijn via de chat die voor dat doel is opgezet.
- Portugese consumenten dienen een groot aantal klachten in met betrekking tot de diensten die worden aangeboden door digitale marktplatforms, waaronder met name Wish.
- Verweerster is niet wettelijk verplicht om een fysiek klachtenboek te hebben, aangezien zij geen economische activiteiten met fysieke aanwezigheid op Portugees grondgebied uitoefent, maar zij moet haar gebruikers wel een digitaal klachtenboek ter beschikking stellen.
- Verweerster heeft geen digitaal klachtenboek ter beschikking gesteld aan Portugese consumenten, zoals wettelijk vereist is, waardoor deze geen klachten kunnen indienen onder de wettelijk vastgestelde voorwaarden, op grond waarvan elke klacht automatisch ter kennis wordt gebracht van de bevoegde autoriteiten die belast zijn met het toezicht op de activiteiten van verweerster.

II)

Verweerster weerlegt deze argumenten. Met betrekking tot haar bedrijfsmodel voert zij het volgende aan:

- Verweerster is een Nederlandse vennootschap met statutaire zetel in [omissis] Nederland.
- Verweerster is opgericht op 26 februari 2015.

- Haar hoofdactiviteit bestaat uit het verlenen van administratieve ondersteunende diensten aan Contextlogic Inc., de moedermaatschappij van de Contextlogic-groep.
- De diensten die verweerster aan Contextlogic Inc. verleent, worden door laatstgenoemde betaald in de vorm van commissies.
- Verweerster verleent in essentie bemiddelingsdiensten aan Europese consumenten.
- Dat wil zeggen dat verweerster Europese consumenten toegang biedt tot het door de verzoekers bedoelde verkoopplatform.
- Verweerster exploiteert het verkoopplatform echter niet.
- Verweerster beheert niet de handelaren, ontwikkelt noch codeert het platform en publiceert ook geen verkoopadvertenties.
- Verweerster is geen partij bij de koopovereenkomsten die gesloten worden tussen verkopers en kopers.
- Verweerster verkoopt geen producten aan consumenten en verleent hen geen rechtstreekse diensten (met uitzondering van de ondersteuning die nodig is om verkopen te laten plaatsvinden).
- Verweerster is niet verantwoordelijk voor de verkoop, producten, verwerking of verzending van bestellingen.
- Verweerster bepaalt evenmin de prijs van de producten die via het platform worden verkocht.
- Het is dan ook duidelijk dat, zelfs indien de stelling van verzoekster[s] juist zou zijn – wat niet het geval is –, verweerster in geen geval verplicht zou zijn om een elektronisch klachtenboek ter beschikking te stellen onder de in het verzoek genoemde voorwaarden.
- Bovendien worden alle activiteiten van verweerster online uitgevoerd vanuit Nederland.
- Verweerster oefent haar activiteiten niet uit in Portugal en heeft geen fysieke of juridische aanwezigheid in dat land.
- Verweerster heeft evenmin dochterondernemingen of filialen of een vennootschapsstructuur in Portugal.
- Bijgevolg heeft verweerster geen Portugese classificatiecode voor economische activiteiten („CAE”) toegewezen gekregen en is zij evenmin verplicht om deze te hebben.

- Zij heeft ook geen Portugees identificatienummer voor rechtspersonen („NIPJ”)/fiscaal identificatienummer („NIF”) toegewezen gekregen en is evenmin verplicht een dergelijk nummer toegewezen te krijgen.

III)

Na afloop van de pleitfase heeft de rechter in eerste aanleg een vonnis gewezen waarin het verzoek kennelijk ongegrond werd verklaard.

IV)

Omdat zij het niet eens waren met het vonnis, hebben verzoekers hoger beroep ingesteld bij de Tribunal da Relação (rechter in tweede aanleg) in het kader waarvan zij verzochten zij vernietiging van dat vonnis en vervanging ervan door een uitspraak waarin verweerster wordt veroordeeld overeenkomstig de vorderingen van verzoekers.

Het hoger beroep werd bij vonnis van 25 februari 2025 ongegrond verklaard. In dit vonnis werd geoordeeld dat verweerster niet verplicht was om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, dat wil zeggen dat zij niet onderworpen was aan de verplichting van artikel 2, lid 2, en artikel 5-B, lid 1, van Decreto-Lei n.º 156/2005(wetsbesluit nr. 156/2005), zoals gewijzigd bij Decreto-Lei n.º 74/2017, de 21 de junho (wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni), om de hieronder samengevatte redenen:

Ten eerste is op verweerster het Nederlandse recht van toepassing. Dit betekent dat Nederland haar rechten en plichten bepaalt.

Ten tweede, in antwoord op de stelling van verzoekers dat de verplichting om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen voortvloeit uit artikel 6, lid 1, onder f), van Decreto-Lei n.º 7/2004, de 7 de janeiro de 2004 (wetsbesluit nr. 7/2004 van 7 januari 2004) [(de rechtshandeling waarbij richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn inzake elektronische handel) en artikel 13 van richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) in de nationale rechtsorde zijn omgezet)], wijst de Tribunal da Relação erop dat de verplichting om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen volledig losstaat van de verplichtingen die voortvloeien uit consumentenovereenkomsten; deze verplichting geldt ongeacht of er overeenkomsten bestaan.

Ten derde, in antwoord op de stelling van verzoekers dat het Portugese materiële recht van toepassing is op grond van artikel 6, lid 1, van verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I), verklaart de Tribunal da Relação dat deze bepaling zich beperkt tot het vaststellen van het recht dat van toepassing is op

consumentenovereenkomsten en geen betrekking heeft op de mechanismen en instrumenten van openbare orde van de Portugese staat die bedoeld zijn om de uitoefening van het recht van consumenten om een klacht in te dienen toegankelijker te maken.

V)

Omdat zij het hiermee niet eens waren, hebben verzoekers cassatieberoep ingesteld bij de Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Portugal), in het kader waarvan zij verzoeken dat:

1. het bestreden vonnis wordt vernietigd en wordt vervangen door een ander vonnis waarin het verzoek wordt toegewezen en verweerster op de gevraagde wijze wordt veroordeeld, en
2. indien het uitzonderlijke cassatieberoep niet wordt toegewezen, de veroordeling in de kosten van verzoekers in deze actio popularis te vernietigen.

Verweerster heeft in reactie verzocht om de reikwijdte van het beroep uit te breiden.

VI)

De belangrijkste kwesties die in het beroep aan de orde worden gesteld, zijn::

- Er moet worden opgehelderd of de dienstverlening door verweerster onderworpen is aan het Portugese materiële recht, met name [artikel] 1, lid 2, [artikel] 2, lid 2, en [artikel] 5-B van wetsbesluit nr. 156/2005, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni, op grond van artikel 5, lid 1, juncto artikel 6, onder f), van wetsbesluit nr. 7/2004 van 7 januari.
- Er moet worden opgehelderd of het Portugese materiële recht [*omissis*] van toepassing is op grond van artikel 6, lid 1, van verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I).

VII)

De rechter in tweede aanleg beschouwde de volgende feiten als bewezen:

1. Verweerster is een vennootschap met statutaire zetel in Schiphol [*omissis*], Nederland, is opgericht op 26 februari 2015 en oefent haar online uit vanuit Nederland, zonder fysieke of juridische aanwezigheid in Portugal.
2. Verweerster heeft geen dochterondernemingen of filialen, noch een vennootschapsstructuur in Portugal.
3. Verweerster heeft geen Portugese classificatiecode voor economische activiteiten („CAE”), geen Portugees identificatienummer voor

rechtspersonen („NIPJ”) en geen Portugees fiscaal identificatienummer („NIF”) toegewezen gekregen.

VIII)

Het cassatieberoep heeft betrekking op de volgende bepalingen van Portugees recht:

a) **Artikel 3, lid 1, van wetsbesluit nr. 7/2004 van 7 januari**, dat als volgt luidt: „Onder ‚dienst van de informatiemaatschappij’ wordt verstaan elke dienst die op afstand, langs elektronische weg, en tegen vergoeding of ten minste in het kader van een economische activiteit op individueel verzoek van een ontvanger wordt verleend.”

b) **Artikel 4, lid 1 en lid 2, van wetsbesluit nr. 7/2004**, dat is opgesteld in de volgende bewoordingen:

„1. De in Portugal gevestigde aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij zijn volledig onderworpen aan de Portugese wetgeving met betrekking tot de activiteit die zij uitoefenen, ook wat diensten van de informatiemaatschappij betreft die in een ander land van de Unie worden verleend.

2. Een dienstverlener die via een daadwerkelijke vestiging economische activiteiten in het land uitoefent, wordt geacht in Portugal gevestigd te zijn, ongeacht waar zijn statutaire zetel is gevestigd, zonder dat het loutere bezit van technische middelen die geschikt zijn om de dienst te verlenen op zich een daadwerkelijke vestiging vormt.”

c) **Artikel 5, lid 1, van wetsbesluit nr. 7/2004, dat bepaalt:**

„1. Voor aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij die niet in Portugal maar in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn gevestigd, geldt – uitsluitend wat hun onlineactiviteiten betreft – de wetgeving van de plaats van vestiging:

a) met betrekking tot de dienstverleners zelf, met name wat betreft machtigingen, vergunningen en kennisgevingen, identificatie en aansprakelijkheid;

b) met betrekking tot de uitoefening van de activiteit, in het bijzonder wat betreft de kwaliteit en inhoud van de diensten, reclame en overeenkomsten.”

d) **Artikel 6, onder f), van wetsbesluit nr. 7/2004, dat luidt als volgt:**

„Artikel 4, lid 1, en artikel 5, lid 1, zijn niet van toepassing op:

f) consumentenovereenkomsten, wat de daaruit voortvloeiende verplichtingen betreft.”

IX)

In deze procedure zijn de volgende Unierechtelijke bepalingen relevant:

- **Artikel 2, onder a)**, van richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn inzake elektronische handel).
- **Artikel 3, lid 1**, van deze richtlijn.
- **Artikel 3, lid 3**, van die richtlijn, gelezen in samenhang met de **bijlage** daarbij, meer bepaald het gedeelte daarvan waarin wordt bepaald dat lid 1 niet van toepassing is op contractuele verplichtingen betreffende consumentenovereenkomsten.
- **Artikel 1, [lid 1], onder b)**, van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie).
- **Artikel 6, lid 1, van verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I)**.

X)

De essentiële vraag die door de onderhavige actio popularis wordt opgeworpen is of verweerster verplicht is om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, zoals bedoeld in artikel 2, lid 2, en artikel 5-B, lid 1, van wetsbesluit nr. 156/2005 van 15 september 1991, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni 1991.

Om uitspraak te kunnen doen op het cassatieberoep moeten verschillende kwesties worden verduidelijkt die verband houden met het Unierecht. Een van de regelingen waarvan de uitleg omstreden is, is namelijk wetsbesluit nr. 7/2004 van 7 januari betreffende diensten van de informatiemaatschappij, met name elektronische handel, waarbij richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn inzake elektronische handel), en artikel 13 van richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie, in de nationale rechtsorde zijn omgezet. Derhalve:

- moet ten eerste worden bepaald of de diensten die verweerster volgens haar eigen verklaringen verleent, *diensten van de informatiemaatschappij* zijn, waarvoor het noodzakelijk is om artikel 2, onder a), van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad, gelezen in

samenhang met artikel 1, onder b), van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015, uit te leggen;

- ten tweede moet worden onderzocht of [artikel] 2, lid 2, en [artikel] 5-B, lid 1, van wetsbesluit nr. 156/2005 van 15 september, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni, die alle leveranciers van goederen en dienstverleners verplichten om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, *indien deze bepalingen aldus worden uitgelegd dat zij van toepassing zijn op dienstverleners die geen statutaire zetel of een daadwerkelijke vestiging in Portugal hebben*, verenigbaar zijn met artikel 3, lid 1, van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad, en
- ten derde moet worden verduidelijkt of de verplichting voor dienstverleners om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, zoals bedoeld in artikel 2, lid 2, en artikel 5-B, lid 1, van het wetsbesluit nr. 156/2005 van 15 september, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni, moet worden beschouwd als een „*contractuele verplichting betreffende consumentenovereenkomsten*” in de zin van artikel 3, lid 3, van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad, gelezen in samenhang met de bijlage daarbij, meer bepaald het gedeelte daarvan waarin wordt bepaald dat „*artikel 3, leden 1 en 2, niet van toepassing zijn [op de volgende gebieden]: [...] – contractuele verplichtingen betreffende consumentenovereenkomsten*”.

XI)

[omissis]

1. [omissis]
2. [omissis]
3. [omissis] [Vermelding van de hieronder weergegeven prejudiciële vragen]
[omissis]

XII)

Er wordt besloten:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de volgende **prejudiciële vragen voor te leggen:**

1. Moet artikel 2, onder a), van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad, gelezen in samenhang met artikel 1, onder b), van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015, betreffende het begrip „diensten van de informatiemaatschappij”, aldus worden uitgelegd dat het de door

verweerster verleende diensten omvat, zoals deze door haarzelf in haar verweerschrift worden omschreven?

2. Verzet artikel 3, lid 1 van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad – waarin het beginsel van controle aan de bron van diensten van de informatiemaatschappij is vastgelegd – zich tegen een nationale regeling zoals die van [artikel] 2, lid 2, en [artikel] 5-B, lid 1, van wetsbesluit nr. 156/2005 van 15 september, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni, indien deze regeling aldus wordt uitgelegd dat alle dienstverleners verplicht zijn om een digitaal klachtenboek ter beschikking te stellen, *ook als zij geen statutaire zetel of daadwerkelijke vestiging in Portugal hebben?*
3. Moet artikel 3, lid 3 van richtlijn 2000/[31]/EG van het Europees Parlement en de Raad, gelezen in samenhang met de bijlage daarbij, meer bepaald het gedeelte daarvan waarin is bepaald dat lid 1 van artikel 3 niet van toepassing is op „*contractuele verplichtingen betreffende consumentenovereenkomsten*”, aldus worden uitgelegd dat de daarin vastgestelde uitzondering ook verplichtingen omvat zoals die welke zijn neergelegd in [artikel] 2, lid 2, en [artikel] 5-B, lid 1, van wetsbesluit nr. 156/2005 van 15 september, zoals gewijzigd bij wetsbesluit nr. 74/2017 van 21 juni?

XIII)

De procedure op te schorten overeenkomstig artikel 269, lid 1, onder c), en artikel 272 van de Código de Processo Civil (wetboek van burgerlijke rechtsvordering), totdat de prejudiciële vragen zijn beantwoord.

XIV)

[*omissis*] [Nationale procedure]

Lissabon, 16 oktober 2025